

**Przedmiotowe zasady oceniania z historii i społeczeństwa
w I Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego w ZSO w Ozorkowie**

I. Podstawa prawna

Przedmiotowy system oceniania został opracowany na podstawie następujących dokumentów:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943, z późn. zmianami)
2. Ustawa z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 poz. 843 oraz z 2016. Poz.1278)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2017 poz.1651)
5. Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ozorkowie.

II. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

- 1) *Testy diagnostyczne* – terminy testów diagnostycznych ustalane są na początku roku
- 2) *Prace klasowe* - przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu i zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, w formie pisemnej, odbywające się na jednej bądź dwóch godzinach lekcyjnych.
- 3) *Sprawdziany* – obejmują materiał z 3 ostatnich tematów lekcji, mogą trwać godzinę lekcyjną i są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany wiadomości mogą przyjmować formę testu o zróżnicowanym pod względem trudności i rodzaju zadaniach.
- 4) *Kartkówki* - obejmują zasób wiedzy i umiejętności obejmujący materiał z ostatniego tematu lekcji. Ta forma sprawdzenia nie musi być wcześniej zapowiedziana.
- 5) *Prace domowe* - są obowiązkowe i wykonywane są w zeszytach ćwiczeń lub zeszytach przedmiotowych.
- 6) *Odpowiedzi ustne* - przynajmniej raz w półroczu uczeń zobowiązany jest do udzielania odpowiedzi ustnej. Zawsze obowiązuje znajomość materiału z 3-4 ostatnich tematów lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Uczeń może zgłosić się sam do odpowiedzi.

7) *Aktywność na lekcji* - uczeń biorąc aktywny udział w lekcji uzyskuje „plusy”. Po uzyskaniu 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobry.

W przypadku niewykonywania pracy zadanej na lekcji lub rażących braków w wiadomościach, które uniemożliwiają pracę na lekcji uczeń otrzymuje „minus”. Otrzymanie 3 minusów równa się ocenie niedostatecznej.

8) *Prace dodatkowe*. Nauczyciel może zlecić uczniowi wykonanie pracy dodatkowej w różnorodnych formach: wykonanie pomocy naukowych do pracowni, wykonanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, plakatu, projekt itp. Uczeń może zgłosić się sam do wykonania pracy dodatkowej.

9) *Udział w konkursach, olimpiadach* - oceniany w zależności od uzyskanych wyników.

10) *Prace długoterminowe* – np. projekt, portfolio, referat, prezentacja.

11) *Ćwiczenia* obejmujące analizę różnego rodzaju źródeł.

III. Kryteria oceniania

Przyjmuje się następującą skalę oceniania prac pisemnych:

0-39% - 1

40-44% - 2-

45-49% - 2

50-54% - 2+

55-59% - 3-

60-65% - 3

66-70% - 3+

71-75% - 4-

76-80% - 4

81-85% - 4+

86-90% - 5-

***91-94% - 5**

95-98% - 5+

99-100% - 6

* Przy kartkówkach stosujemy próg - od 91% - 100% - 5. (nie ma oceny celującej).

Nauczyciel stawia ocenę półroczną/roczną uwzględniając następujące przedziały średniej ocen bieżących:

1,75 – 2,6 - dopuszczający

2,61 – 3,60 - dostateczny

3,61 – 4,49 - dobry

4,50 - 5,00 - bardzo dobry

powyżej 5,00 - celujący *

*Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który uzyskał średnią ważoną powyżej 5,0 i spełnił przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- uzyskiwał oceny celujące z prac pisemnych,
- wykazał się osiągnięciami w konkursach przedmiotowych i olimpiadach,
- systematycznie wykonywał zadania wykraczające poza podstawę programową.

Dla poszczególnych ocen bieżących przyjmuje się następującą wagę :

Forma sprawdzająca:	Waga:	Kolor :
praca klasowa	3	red
test diagnostyczny	3	limegreen
sprawdzian	2	silver
odpowiedź ustna	2	khaki
kartkówka	1	lavender
praca domowa	1	darkorange
aktywność	1	lightpink
inne (w zależności od wkładu pracy ucznia)	1	mediumorchid
	2	blue
	3	lightskyblue
zaliczenie ćwiczenia	1	gold

IV. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- *w pełnym stopniu opanował wymagania określone w podstawie programowej, a jego wiedza i umiejętności często wykraczają poza te wymagania;*
- *swobodnie i poprawnie operuje faktografią i terminologią, wraz z treściami znacznie wykraczającymi poza program nauczania;*
- *trafnie sytuuje i synchronizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;*

- *dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia (polityka, społeczeństwo, gospodarka, kultura);*
- *wykazuje się samodzielnością i wnikliwością w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;*
- *prezentuje problemy, procesy i zjawiska w szerokim kontekście;*
- *potrafi samodzielnie formułować wnioski, porównywać i oceniać postaci, zjawiska i wydarzenia;*
- *w sposób przemyślany i wskazujący na rozumienie problemu prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko;*
- *potrafi odnieść się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi;*
- *samodzielnie i w przemyślany sposób integruje wiedzę i umiejętności z różnych źródeł.*

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- *w stopniu bardzo dobrym opanował wymagania określone w podstawie programowej,*
- *bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią określoną w planie wynikowym;*
- *swobodnie lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;*
- *w sposób pełny, rzetelny i wnikliwy analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;*
- *umiejętnie stosuje argumentację i doszukuje się analogii w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów;*
- *samodzielnie podejmuje działania zmierzające do poszerzenia i pogłębienia swojej wiedzy;*
- *sumiennie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, także dodatkowych;*
- *pracując w zespole, konsekwentnie wykonuje polecenia i pełni funkcję lidera, przypominając innym członkom grupy o zadaniach do wykonania oraz wspierając ich wysiłki;*
- *wnosi pozytywny wkład w pracę zespołu poprzez przestrzeganie zasad współpracy i okazywanie szacunku kolegom i ich pomysłom.*

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- *wykazuje się znajomością podstawowych i dopełniających wymagań programowych;*
- *w zasadzie poprawnie stosuje pojęcia i terminy historyczne oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;*
- *w sposób powierzchowny dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;*
- *potrafi logicznie, ale nie w pełni samodzielnie, formułować oceny i wnioski;*

- interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w sposób odtwórczy;
- stara się być aktywnym na zajęciach;
- podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;
- pracując w zespole, koncentruje się na wyznaczonych zadaniach, wykonuje je terminowo i z należytą starannością;
- zwykle szanuje poglądy i zdanie innych i jest zdolny do kompromisu.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wymagań programowych;
- w ograniczonym zakresie i z błędami posługuje się faktografią i terminologią oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- dostrzega zasadnicze zależności przyczynowo–skutkowe;
- w niewielkim zakresie i w pełni poprawnie wnioskuje i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;
- pracując w zespole, stara się wykonać polecenia na czas, ale czyni to powierzchownie i niestarannie;
- wykazuje aktywność pod wpływem perswazji innych członków grupy.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- mimo wyraźnych braków w wiedzy potrafi przy pomocy nauczyciela odtworzyć wiadomości konieczne, istotne dla dalszego kształcenia;
- wykazuje się niewielką znajomością faktografii i terminologii oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;
- z pomocą nauczyciela formułuje powierzchowne wnioski i oceny;
- pracując w zespole, wykonuje tylko część powierzonych mu zadań;
- niechętnie angażuje się w pracę grupy, odrywając się od powierzonych zadań i nie przestrzegając zasad współpracy.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie opanował wymagań określonych na ocenę dopuszczającą;
- wykazuje braki w opanowaniu podstawowej faktografii i terminologii;
- nie potrafi umiejscowić wydarzeń w czasie i przestrzeni oraz wskazać związków między omawianymi faktami i wydarzeniami;
- nie podejmuje prób wnioskowania i oceniania lub czyni to nieumiejętnie i z poważnymi błędami;

– nie potrafi pracować w zespole, przeszkadza tym, którzy starają się pracować, nie wykonuje zadanej pracy, nie stara się o potrzebne materiały;

– nie angażuje się w działania grupy nawet pod presją jej członków.

V. Prawa i obowiązki nauczyciela i ucznia na zajęciach z przedmiotu: Historia i społeczeństwo:

- 1) Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o :
 - a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania;
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej (zgodnie z zapisem w Wewnętrznych Zasadach Oceniania w Statucie Szkoły)
- 2) Uczeń zobowiązany jest mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy, podręcznik, ćwiczenia oraz inne materiały wymagane przez nauczyciela (ich brak zgłasza nauczycielowi przed lekcją).
- 3) Prace klasowe, sprawdziany, zapowiedziane kartkówki są obowiązkowe co oznacza, że obecność na zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności jest obowiązkowa.
- 4) Uczeń nieobecny na teście lub pracy klasowej ma obowiązek napisania w/w prac w innym terminie.
 - a) Jeżeli nieobecność trwa do 3 dni zaliczenie odbywa się w pierwszym dniu po przyjściu do szkoły.
 - b) W przypadku nieobecności powyżej 3 dni termin zaliczenia ustalany jest w porozumieniu z nauczycielem.
 - c) Uczeń reprezentujący szkołę na zawodach sportowych, konkursach lub olimpiadach pisze prace w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 - d) W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej podwyższa się kryteria oceniania o 10%
- 5) Nieobecność ucznia w trakcie sprawdzianu nauczyciel odnotowuje w dzienniku elektronicznym zapisem „0”
- 6) Uczeń ma prawo poprawić ocenę otrzymaną z zapowiedzianych sprawdzianów pisemnych w terminie do 2 tygodni od oddania sprawdzianu. Przy ustalaniu oceny

śródrocznej i rocznej bierze się pod uwagę zarówno ocenę poprawianą, jak i tę uzyskaną w wyniku poprawy.

- 7) Dla wszystkich uczniów piszących pierwszy raz lub poprawiających pracę klasową ustala się jeden termin pisania pracy.
- 8) Jeżeli uczeń podczas pisemnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności korzysta z niedozwolonych form pomocy (ściągi, podpowiedzi, telefon, dyktafon i inne odtwarzacze audio-video), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawienia, w komentarzu oceny nauczyciel wpisuje: praca niesamodzielna.
- 9) Każda planowana pisemna kontrola wiadomości (poza kartkówką) jest zapowiadana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, praca klasowa z całego działu lub test diagnostyczny dwa tygodnie wcześniej a informacja o nich zapisana w dzienniku lekcyjnym.
- 10) Za brak lub odpisywanie zadań domowych oraz oddanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 11) Z przyczyn losowych (usprawiedliwionych) uczeń może być nieprzygotowany do lekcji, nieprzygotowanie do zajęć musi zgłosić nauczycielowi przed lekcją. Nieprzygotowanie nie dotyczy prac klasowych oraz zapowiedzianych sprawdzianów.
- 12) Dwa razy w półroczu uczeń może być nieprzygotowany do lekcji z przyczyn nieusprawiedliwionych. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza przed lekcją i zostanie ono odnotowane w dzienniku.
- 13) Nauczyciel respektuje zwyczaje „szczęśliwy numer” i „dzika karta” nie oceniając wypowiedzi ustnych ucznia i przygotowania do lekcji, jednak uczeń musi być przygotowany do lekcji w zakresie podstawowym: zobowiązany jest zawsze posiadać zeszyt i podręcznik. „Szczęśliwy numer” i „dzika karta” nie zwalniają od pisania lub oddania do sprawdzenia zapowiedzianych wcześniej prac lub sprawdzianów.
- 14) Nie ocenia się ucznia w bardzo trudnej sytuacji losowej, po wcześniejszym uzgodnieniu z wychowawcą i rodzicem/prawnym opiekunem ucznia lub samym uczniem.
- 15) Uczeń nieobecny na zajęciach zobowiązany jest do samodzielnego uzupełnienia zaległości z lekcji na lekcję. Nauczyciel zawsze służy radą i pomocą oraz może sprawdzić w uzgodnionym terminie stan wiadomości.
- 16) Jeżeli frekwencja ucznia na lekcjach nie przekracza 50% i nauczyciel nie ma podstaw do wystawienia oceny półrocznej/rocznej wówczas uczeń nie może być klasyfikowany z przedmiotu. Za zgodą Rady Pedagogicznej uczeń przystępuje do egzaminu klasyfikacyjnego.

- 17) Ocenę półroczną i roczną ustala się na podstawie wszystkich ocen bieżących z uwzględnieniem ich wagi.
- 18) Aby uzyskać ocenę wyższą niż niedostateczna z przedmiotu uczeń musi zaliczyć większość prac klasowych.
- 19) Nauczyciel ma prawo podwyższyć lub obniżyć ocenę roczną, niezależnie od średniej ważonej wskazanej przez dziennik elektroniczny.
- 20) Oceny (półroczne i roczne) wystawione przez nauczyciela na podstawie wcześniej opracowanych kryteriów są jawne i na prośbę ucznia lub rodziców/opiekunów nauczyciel uzasadnia swoją decyzję.

VI. Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Praca z uczniem zdolnym, czyli takim, który przejawia wysoki poziom zdolności ogólnych i specjalnych z przedmiotu polegać będzie, z jednej strony na przystosowaniu metod i form nauczania do możliwości intelektualnych ucznia, z drugiej zaś na motywowaniu go do większego wysiłku intelektualnego poprzez udział w konkursach i olimpiadach. W pracy z uczniem zdolnym nauczyciel będzie :

- wskazywał dodatkowe źródła wiedzy,
- wprowadzał metody projektu skłaniającej ucznia do samodzielnych poszukiwań,
- skłaniał ucznia do wykorzystania technologii informacyjnych jako źródła wiedzy i formy pracy,
- skłaniał ucznia do twórczego rozwiązywania problemów,
- motywował do udziału w konkursach i olimpiadach,
- powierzał uczniom zadania wykraczające poza standardy szkolne (np. samodzielne prowadzenie części lub całości zajęć lekcyjnych).

Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (posiadających orzeczenie lub opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej) oznaczać będzie dostosowanie form, metod pracy i środków dydaktycznych do niepełnosprawności lub innych przyczyn trudności w uczeniu się. W następujący sposób:

1. Nauczyciel zapewni uczniowi miejsce blisko siebie, aby wspomagać ucznia w czasie lekcji.
2. Nauczyciel będzie prowadzić częste kontrole zeszytu w celu korekty błędów i uniknięcia utrwalania złych nawyków.

3. Prace pisemne oceniane będą w szczególności za wartość merytoryczną, błędy ortograficzne nie zmieniające znaczenia słowa nie będą brane pod uwagę.
4. Uczeń nie musi pisać na tablicy lub czytać głośno na forum klasy w celu uniknięcia efektu spotęgowania stresu.
5. Może być ograniczona ilość materiału do jednorazowego nauczenia się na pamięć.
6. Uczeń otrzyma więcej czasu na opanowanie określonego materiału leksykalnego podlegającego kontroli.
7. Uczeń może być zwolniony z ustnych odpowiedzi, jeśli jest to powód zdenerwowania.
8. Podczas odpowiedzi ustnej nauczyciel cierpliwie wspomagał będzie wypowiedź ucznia pytaniami pomocniczymi i sugestiami.
9. Nauczyciel powinien wzmacniać wiarę ucznia we własne siły podkreślając każdy najdrobniejszy sukces.
10. Uczeń z dysleksją rozwojową ma prawo do wybrania formy odpowiedzi: ustnej lub pisemnej.
11. Uczeń ma prawo do wydłużenia czasu przeznaczonego na pisanie sprawdzianu.
12. Uczniowie, którzy posiadają orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o dostosowaniu wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni. Nauczyciel uczący jest zobowiązany zapoznać się z zaleceniami poradni dotyczącymi sposobów sprawdzania znajomości opanowania materiału dla poszczególnych uczniów oraz na ich podstawie zmodyfikować kryteria oceniania dla danego ucznia, a następnie zapoznać ucznia i jego rodziców z kryteriami oceniania mającymi zastosowanie w jego indywidualnym przypadku.